

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET SAKRITJÄRNBERGET I LULEÅ KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att bevara den mycket värdefulla naturmiljön i området. Reservatet syftar även till att bevara och stärka områdets naturskogs kvaliteter. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Sakritjärnberget
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	25 km V Luleå, Blå kartan 24 L
Area:	66 ha
Fastigheter och ägare:	Alvik 2:6 (del av), Privat markägare Alvik 21:5 (del av), Privat markägare

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
7. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
8. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
9. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
11. Uppföra älgtonn.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar och andra anläggningar.

2005-03-07

511-8838-02
2787

3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. Snöskoteråkning är tillåten längs markerad led.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Elda annat än på anvisad plats.
7. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Snöskoteråkning är tillåten längs markerad led.
2. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	66 ha
Naturtyper:	Skogsmark 47 ha, varav produktiv skog 47 ha Substratmark 17 ha Myr 2 ha

Naturreseptatet Sakritjärnberget ligger i Luleå kommun ca 11 km nordväst om Alvik eller ca 22 km söder om Boden. Området ligger under högsta kustlinjen inom naturgeografisk region 29B, kustslätter och dalar med finsediment kring norra Bottenviken. En region som karaktäriseras av slätter samt vågig terräng med låga kullar.

Reservatet ligger på Sakritjärnberget vars högsta punkt sträcker sig ca 135 meter över havet. Berggrunden domineras av sedimentgnejs med inslag av monzonit längst i väster. Jordarten utgörs av morän med relativt stora områden med tunt jordtäckte eller kala hållar. Längst i norr finns ett område med svallsediment.

Reservatet som helhet präglas av stor biotopvariation med en bördig grandominerad sydvästsluttning, magra blockmarker med tall samt rena tallbevuxna hållmarker. Brandprägelns är påfallande. Det finns en riklig förekomst av brandstubbar och på flera av tallöverståndarna finner man dubbla brandljud. Död ved i form av både stående döda träd och lågor förekommer allmänt. I området finns flera örtrika dråg, här återfinns bland annat knärot, spindelblomster, harsyra samt skogsnäva. En fjärdedel av reservatet, främst i den sydvästra delen, är klassat som nyckelbiotop av Skogsvårdsstyrelsen.

På bergets sydvästsluttning växer en relativt högproduktiv lövrik granskog med stort inslag av grov asp, björk och sälg. Större delen av området är påverkat av plockhuggning men denna har inte på ett påtagligt sätt påverkat områdets naturskogs-karaktär.

I den sydöstra delen uppe på berget är jordtäcktet tunnare och blockdominerat. Här växer en relativt tät men ganska klenstammig tallskog som uppkommit efter brand. Här finns även spridda överståndare med brandljud kvar. Mellan hållmarkerna i områdets centrala finns ett bestånd med tät produktiv tallskog, här finns rikligt med tallöverståndare med en ålder över 250 år.

På berget i reservatets norra del finns en kulturlämning i form av ett kvartsbrott.

Ärendets beredning

Områdets höga naturvärden uppmärksammades i samband med länsstyrelsens inventering av området i mars 2002. Delar av området finns även beskrivet i Luleå kommuns naturvårdsplan som högsta naturvärde samt i Svenska naturskyddsföreningens rapport "Hotade naturskogar i Luleå kommun". Ansökan till naturvårdsverket om medel för att skydda området som naturreservat överlämnades i slutet av år 2002. Ansökan godkändes och en värdering av området genomfördes. Berörda fastighetsägare har kompenserats med en intrångsersättning.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket och Luleå kommun som bägge tillstyrker förslaget. Kommunen har kommit med värdefulla synpunkter angående formuleringar i skötselplanen. Ärendet har även remitterats till Skogsvårdsstyrelsen, Sveriges Geologiska undersökning, Försvarmakten samt Udtja-, Jåhkågaska-, Sirges- och Tuorpon sameby. Alla utom samebyarna har svarat att man tillstyrker reservatsbildningen. Sveriges Geologiska undersökning har i sitt yttrande bifogat en skrivelse från Bergsstaten som påpekar att ett ökat antal reservat i Norrbotten kan leda till ett minskat intresse för prospektering i länet. Bergsstaten tillstyrker dock reservatsförslaget.

Ekonomistyrningsverket har enligt 27 § 3 verksförordningen givits tillfälle att yttra sig, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Området utgör ett från naturvårdssynpunkt värdefullt kärnområde för naturskogarter i ett landskap som är hårt präglad av modernt skogsbruk. I reservatet finns många olika skogstyper, bland annat brandpräglad tallskog samt högproduktiv granskog med grov asp. Området har uppmärksammats i flera olika inventeringar och är till vissa delar även klassat som nyckelbiotop av Skogsvårdsstyrelsen. Områdets läge och naturskönhet kan även göra området attraktivt för det rörliga friluftslivet. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl a omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

2005-03-07

511-8838-02
2787

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Naturreservatet Sakritjärnberget ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Robert Sandberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även naturvårdsdirektör Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Robert Sandberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Luleå kommun, 971 85 Luleå
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Hans Lennart Nilsson, Sandåsv 3 C, 903 54 Umeå
Per Arne Nilsson, Ellen Keys G 33 1tr, 129 52 Hägersten
Eva Elisabet Nilsson Edbom, Smedkroken 20, 974 33 Luleå
Per-Erik Johansson, Klemisvägen 11, 975 93 Luleå
Jåhkågaska Tjiellde sameby, c/o Samebyarnas kansli, Köpmangatan 19, 962 32 Jokkmokk
Sirges sameby, Bertil Kielatis, Västergatan 24, 962 33 Jokkmokk
Tuorpon sameby, Lars Henrik Gunnare, Luovos 2101, 962 99 Jokkmokk
Udtja sameby, Rune Stokke, Box 41, 962 05 Kåbdalis